

HIJ IS VERREZEN !

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT / P106088

V.U.: E. GOVAERTS, POSTBUS 14, 2650 EDEGEM

NR. 35 / SEPTEMBER-OKTOBER 2008

AFGIFTEKANTOOR: ANTWERPEN X

« IK HEB HELEMAAL ALLEEN GEVOCHTEN »

Op 27 maart van dit jaar vierde abbé de Nantes zijn zestigjarig priesterjubiläum. Hij is nu 84 jaar oud. Heel zijn leven lang heeft hij gevochten tegen de nieuwe godsdienst die het Tweede Vaticaans Concilie in de Kerk heeft binnengesmokkeld, en waarvan we vandaag de trieste gevolgen zien. Even krachtig heeft hij zich verzet tegen de verleiding van het traditionalistisch schisma, dat Mgr. Lefebvre met zijn bisschopswijdingen voltrokken heeft.

TWEE dagen vóór hij gewijd werd, op Witte Donderdag 1948, las Georges de Nantes in het Evangelie volgens Joannes de passage over de vruchtbare wijnstok :

« Ik las het hoofdstuk van Sint-Jan over de wijnstok die vrucht draagt, en de H. Geest gaf mij de genade het ten volle te begrijpen... Een onuitwisbare indruk. Ik werd erg aangegrepen toen ik in die passage de hele lotsbestemming van de priester las, die geënt wordt op de mystieke Wijnstok en die onafgebroken gesnoeid wordt door de beproeving, opdat hij vruchten in overvloed zou dragen. Vooral het woord "overvloed" bleef nazinderen in het oor van mijn ziel, met de kracht van Gods Stem zelf. In dat ene begrip was al het andere vervat, het was er het bewijs en de vlam van : de zekerheid, gegrondvest op de Wil van de Vader, dat het Priesterschap overvloedig vrucht zou dragen. Het moest zo zijn, hoe onbelangrijk het menselijk werktuig ook was, het zou zo zijn ! » (Brief nr. 31, 27 maart 1958).

En inderdaad heeft het sap zijn weg gevonden en overvloedige vruchten opgeleverd : de stichting van twee gemeenschappen van monniken-missionarissen, van een "denkschool", van de Katholieke Contrareformatie, van een Falanx van families en vrienden toegewijd aan de Onbevleete Maagd.

RECHT UIT HET HART

Een selectie uit de vele brieven die bij de kloostergemeenschap toekwamen naar aanleiding van het priester-jubileum van abbé de Nantes en van de grondige studie van de verschillende conciliedecreten van Vaticanum II.

25 februari 2008

Beste broeders en zusters,

Zoveel beproevingen in de tegenspoed... Ik kon mij niet voorstellen dat een menselijk wezen dit kon verdragen, en de onvoorstelbare kracht die van onze geliefde Eerwaarde Vader Georges de Nantes uitgaat, heeft mij opnieuw moed gegeven...

Helemaal alleen tegenover iedereen, met uitzondering van enkele broeders, zusters en trouwe volgelingen van de gemeenschap die hij heeft gesticht, heeft hij op een vastbesloten wijze de conciliaire geloofsafval bestreden, met een groot inzicht, een onvoorstelbaar doorzicht en een bewonderenswaardige stoutmoedigheid. Ik zie nu dat dit alles een mirakel is, en het is dit mirakel dat mij toegelaten heeft het geloof en de hoop in onze uiteindelijke lotsbestemming te bewaren... Inderdaad, ik heb de verleiding van de twijfel gekend; is het mogelijk dat één priester gelijk heeft tegen heel de hiërarchie in? Maar zijn argumenten, die getuigen van een onovertroffen wijsheid, hebben mij ervan overtuigd dat hij het uiteindelijk is die de eeuwige Waarheid verkondigt. Niemand heeft hem ooit kunnen weerleggen over de grond van de zaak! De veroordelingen waardoor hij getroffen werd hebben altijd te maken gehad met het toekomstige, nooit met het essentiële, datgene wat ons interesseert: de leer. Deze veroordelingen zijn allemaal uitingen van willekeur, wat zonder voorgaande is in de geschiedenis van de Kerk.

Zonder de goede abbé de Nantes om ons de juiste weg te wijzen zou ik zeker op een dwaalspoor terecht gekomen zijn en zonder twijfel het geloof verloren hebben, want er was aanleiding genoeg om alles overboord te gooien als men geconfronteerd werd met de waanideeën van de dwazen die verantwoordelijk zijn voor de meest gigantische *“geestelijke misleiding”* uit heel de geschiedenis van de mensheid.

Wanneer ik denk aan de bisschoppen die verenigd waren op het noodlottig Tweede Vaticaanse Concilie, dan komen deze woorden van Isaïas mij voor de geest, zoals Sint-Jan ze hernomen heeft (12, 40): *« Hij heeft hun ogen verblind en hun barten versteend, opdat ze niet zouden zien met hun ogen, niet zouden verstaan met hun hart en zich niet zouden bekeren. En Ik zou hen genezen! »* Wat een verschrikkelijke verantwoordelijkheid!

Ik ben de goede abbé de Nantes eeuwig dankbaar om alles wat hij mij gegeven heeft, en ik zou willen, beste vrienden, dat jullie hem in de ontelbare beproevingen waarmee hij onophoudelijk geconfronteerd wordt de uitdrukking zouden willen overmaken van mijn medevoelen en mijn respectvolle genegenheid.

L. D.

Maandag in de Goede Week 2008

Geachte Broeder Bruno,

In het laatste nummer van *« Hij is verrezen! »* bent u verder gegaan met de studie van het Concilie. Het is al geruime tijd dat wij horen spreken over de godsdienstvrijheid, de oecumene,... maar nu we dit alles terugzien in 2008, met de huidige gevolgen als bewijzen en met de analyse die onze Vader tijdens zijn ballingschap neergeschreven heeft, begrijpen we beter hoe verschrikkelijk dit Concilie is, en hoe beledigend voor God en de Maagd Maria. Wij zien nu ook in waarom het allemaal zo ver gekomen is: onze kerken die sluiten, de provincie Québec die haar eigenheid kwijt is en helemaal geseculariseerd geraakt, de vreselijke losbandigheid in de zeden, de oorlogen, de vervolgingen, enz. God heeft de wereld aan zijn lot overgelaten, en het mirakel van de wedergeboorte van de Kerk zal er alleen maar stralender door zijn!

Het is onvoorstelbaar dat abbé de Nantes, door zijn liefde en zijn trouw, de enige tegenstander is geweest van deze oorlogs-

machine die de Kerk en de wereld vernietigt. In de doctrine die hij ontwikkeld heeft – een doctrine die op alle punten zuiver katholiek is, maar waaraan hij een aantal begeesterende nieuwe ideeën heeft toegevoegd zoals het relationisme – is alles aanwezig wat nodig is voor de wedergeboorte van de Kerk. Het is voor ons werkelijk een privilege om met dit grote werk verbonden te zijn.

G. P. S.

7 februari 2008

Eerwaarde Broeder,

Duizendmaal dank voor alles wat u voor ons doet: de kampen, de bedevaarten, de retraites, de kritische studie van het Concilie,... Zonder dat alles zouden wij de wanhoop nabij zijn, denk ik. Wat een edele roeping om ons een Kerk mooi te doen vinden die misvormd is en waarvan de kleren in flarden uiteen hangen, door de schuld van haar hiërarchie en van haar bedienaars (och, niet allemaal! maar ze zijn met zo weinig, zo onbemand, misprezen en miskend). Wat een hoogstaande roeping om de Kerk te verdedigen tegen haarzelf, en tegen de Wereld en de Prins van de wereld, leugenaar en moordenaar tot aan het einde van de tijden. Gelukkig zijn jullie dat jullie abbé de Nantes gevolgd zijn!

X.

24 maart 2008

Geliefde en zeer vereerde Vader,

U hebt vrucht gedragen in overvloed, zoals bewezen wordt door uw geschriften, uw denkschool en uw communautiteiten. Om vrucht te kunnen dragen bent u onafgebroken gesnoeid geweest, in de voetsporen van de Zalige Charles de Foucauld, maar op een andere manier: hij wou het verborgen leven van Jezus in Nazareth navolgen, u daarentegen hebt de harde roeping gekregen om het openbaar leven van Jezus na te volgen, de tegenspraken, de publieke discussies met religieuze machthebbers die er zich vanaf probeerden te maken, tot en met de veroordeling zonder eerlijk proces. En u bent nu toegekomen aan de ontknoping, en ook daarin volgt u Hem: toen zijn Uur gekomen was, na met kracht van de waarheid getuigd te hebben, *« Jesus autem tacebat »* (“zweeg Jezus echter”). Deze drie woorden uit het Evangelie beleeft u sedert drie jaar. Uw huidige stilzwijgen lijkt me meer gewicht te geven aan uw woorden van vroeger, meer bepaald aan uw tegenstand tegen de godsdienstvrijheid en de onderliggende cultus van de Mens.

Na deze verschrikkelijke crisis, deze langdurige stilte van God in de Kerk, spreekt het voor zich dat Zij zal herleven, dat zij haar vroegere vurigheid zal terugvinden en dat zij het werk van de Contrareformatie van de zestiende en de twintigste eeuw opnieuw zal opnemen om de wereld weer te veroveren. Zij zal dan monniken-missionarissen uitsenden die in uw school gevormd zijn, echte zonen van uw hart, ranken ontspringend uit de wijnstok die gesnoeid werd door de Hand van de wijnbouwer.

Ik heb hiervan een levendig voorgevoelen gehad tijdens een gesprek dat ik onlangs had met een priester. Ik heb hem kort op de hoogte gebracht van de gebeurtenissen sinds 1996 [*de verban-ning van abbé de Nantes uit het bisdom Troyes*]. Hij besloot met een ernst en een overtuiging die indruk op mij maakten: *« Dat is een goed teken. De grote kloosterorden die blijven bestaan, zijn altijd gegrondvest op het Kruis; de andere blijven niet bestaan. »*

Ik leer u niets dat u niet al weet, vereerde Vader, maar ik dacht dat u een beetje getroost zou zijn bij de gedachte dat een priester, u onbekend en schijnbaar ver weg, toch heel dicht bij u staat door zijn bovennatuurlijk begrip van Gods wegen en zijn overtuiging van de vruchtbaarheid van de vervolging omwille van zijn Naam...

J.-M. F.

VATICANUM II ONDER HET ONTLEEDMES

VIII. ORIENTALIUM ECCLESiarUM

DOODVONNIS OVER DE OOSTERSE KATHOLIEKE KERKEN

Op 1 februari 2008 ontving Paus Benedictus XVI de Grieks-katholieke bisschoppen van Oekraïne die op *ad limina*-bezoek waren.

De Grieks-katholieke Kerk van Oekraïne, ook de Kerk van de Uniaten genoemd, ontstond in 1596 uit de Synode van Brest-Litovsk, die de bisdommen van Oekraïne en Wit-Rusland aanhechte bij Rome. De katholieke Uniaten behielden de orthodoxe riten en gebruiken, zoals de goddelijke liturgie volgens de Byzantijnse ritus, maar erkenden de Paus als hoofd van de Kerk.

Met betrekking tot de oecumene verklaarde Benedictus XVI : « *Sedert verschillende eeuwen proberen orthodoxen en katholieken een dagelijkse dialoog aan te knopen, die nederig en sereen verloopt en die talrijke aspecten van het leven omvat.* » De H. Vader lijkt niet te weten dat de Kerk van de Uniaten van bij haar ontstaan bestreden werd door de orthodoxe Kerken, en meer bepaald door het patriarchaat van Moskou. De schismatieke orthodoxen beschouwden de Grieks-katholieken als afvalligen en verraders. Onder het Sovjetregime liep het aantal van hun martelaren en gedeporteerden tot in de miljoenen. Maar het Tweede Vaticaans Concilie negeerde deze tragedie : de Uniaten werden geofferd op het altaar van de oecumene en de *Ostpolitik* van Joannes XXIII en Paulus VI. Het bewijs van dit verraad is het conciliair *Decreet over de oosterse katholieke Kerken* van 21 november 1964. Abbé de Nantes becommentarieerde het tijdens zijn ballingschap in Zwitserland.

HET decreet *ORIENTALIUM ECCLESiarUM*, dat 12 bladzijden telt, werd gepubliceerd als een soort van annex bij het decreet over de oecumene, *UNITATIS REDINTEGRATIO*, een lijvig document van meer dan 30 bladzijden waarvan er 7 gewijd zijn aan de oosterse schismatieken.

Het beknopte decreet lijkt dan ook als een soort van troost bedoeld, om de katholieke medebroeders te paaien die zich ongetwijfeld gekwetst voelden door het gebrek aan aandacht dat men hen schonk in de voorgenomen onderhandelingen met de afgescheiden orthodoxen. De kleine, arme en vervolgde Grieks-katholieke Kerken waren terecht bevreesd dat zij ten offer zouden vallen aan de oecumene tussen de twee Groten. Daarom staat het decreet bol van de lofprijzingen, beloften, privileges en juridische waarborgen aan het adres van de Uniaten, en wordt er zo kwistig met wierook gezwaaid dat zij niet meer in staat zijn om te lezen wat er op het bordje aan de uitgang van het met rozen bezaaide parcours staat : « SLACHTHUIS »...

VOORBEREIDING OP DE TOEKOMSTIGE « ANSCHLUSS »

« *Decreet over de oosterse katholieke Kerken* ». Zo luidt de titel van het document. Alleen hebben de twee eerste woorden van de inleiding onderweg het derde woord verloren... « *Orientalium Ecclesiarum* » staat er, maar van « *catholicarum* » is geen spoor meer te vinden. Vergeten ? Neen : bewust weggelaten. Het bewijs ligt in de manier waarop de beginzin op geraffineerde wijze met de termen oosterse Kerken, katholieke Kerk en christelijk leven speelt. Lees maar : « **Voor de instellingen, de liturgische riten, de kerkelijke tradities en de vormgeving van het christelijke leven van de oosterse Kerken heeft de katholieke Kerk grote waardering** » (nr. 1). Als “christelijk” zou vervangen zijn door “katholiek” was alles klaar en duidelijk geweest, maar dat wou men bewust niet. Nu kan de zin

evengoed van toepassing zijn op de schismatieke Kerken. Daarom staat er trouwens ook “de katholieke Kerk”, waar men “de westerse katholieke Kerk” zou mogen verwachten als het over de oosterse katholieken zou gaan. Spijkers op laag water ? Helemaal niet : over elk woord is nagedacht. Op de dag van de *Anschluss*, de opslorping van de Uniaten door de orthodoxen van Byzantium en Moskou met de zegen van Rome, moet er geen woord aan de tekst veranderd worden !

« **De katholieke Kerk wil de tradities van iedere particuliere Kerk of ritus ongeschonden bewaren...** » (nr. 2). Een hele opluchting voor de Uniaten, zo lijkt het wel. « ... **maar** [er is altijd een “maar” in de Concilieteksten] **tegelijkertijd hun levenspatroon aanpassen aan de verschillende behoeften van tijd en plaats.** » Welk van deze twee doelstellingen zal uiteindelijk de doorslag geven ? Laten de Uniaten maar waakzaam zijn : *aanpassen* ruikt sterk naar *aggiornamento*, en wij weten ondertussen welke lading deze vlag dekt !

De volgende paragraaf stelt « **de particuliere Kerken** » gerust : zij zijn gelijkwaardig aan de westerse katholieke Kerk, « **zodat de een niet boven de ander staat vanwege de ritus : zij genieten dezelfde rechten** » (nr. 3). « **Maar** [!] **zij zijn op gelijke wijze toevertrouwd aan het herderlijk bestuur van de bisschop van Rome** », wat niet erg geruststellend is als die bisschop Paulus VI heet... Want « **de Apostolische Stoel, hoogste rechter inzake de interkerkelijke betrekkingen, zal zelf of door andere autoriteiten** [welke ? katholieke of niet-katholieke autoriteiten ? de Verenigde Naties, de patriarch van Constantinopel ?] **in een oecumenische geest** [ai ! dat met opzet gekozen woord ruikt erg naar het slachthuis !] **in de behoeften voorzien** » (nr. 4). Samengevat : de Uniaten mogen rekenen op autonomie én bevoegding tegelijk, niet in hun eigen belang, maar in dat van de oecumenische betrekkingen tussen het Vaticaan en de orthodoxen.

[lees verder op p. 6]

« LANGS RUWE PADEN NAAR DE HEMEL »

Josyf Slipyj werd in 1892 geboren in het uiterste westen van Oekraïne, een gebied dat toen Galicië heette en als kroonland deel uitmaakte van het Habsburgse rijk Oostenrijk-Hongarije. De bevolking van Galicië was gemengd : in het westelijk deel (met als voornaamste stad Krakau) woonden vooral Polen, in het oostelijk deel (rond Lemberg, het huidige Lviv) hoofdzakelijk Roethenen – dat was de naam die de Habsburgers aan de Oekraïners binnen hun rijk gaven. De oosterse Kerk waartoe de Roethenen behoorden was sinds 1596 geünieerd met de Rooms-katholieke Kerk, met behoud van de Byzantijnse ritus ; de gelovigen werden daarom Grieks-katholieken of Uniaten genoemd.

Slipyj studeerde aan het Grieks-katholiek seminarie van Lemberg en aan de universiteit van Innsbruck, vooraleer in 1917 tot priester gewijd te worden. Hij behaalde een doctoraat in de theologie, specialiseerde zich aan de Gregoriana in Rome en doceerde aan het seminarie van Lemberg. Alles leek de richting uit te gaan van een intellectuele loopbaan, maar de Voorzienigheid zou er anders over beschikken.

Op 22 december 1939 werd Josif Slipyj met de zegen van Pius XII gewijd tot aartsbisschop van Lviv. Dat gebeurde in het geheim, want de politieke situatie was dat jaar dramatisch veranderd. Enkele maanden tevoren, op 23 augustus, hadden Nazi-Duitsland en de Sovjetunie een niet-aanvals-pact gesloten en in een geheim protocol Polen onder elkaar verdeeld. In het kader daarvan was het oosten van Galicië (dat sinds het einde van Wereldoorlog I tot Polen behoorde) op 17 september onder de voet gelopen door het Rode Leger en bij de Socialistische Sovjetrepubliek Oekraïne aangehecht. Ogenblikkelijk begon de vervolging van de Grieks-katholieke Kerk.

Operatie Barbarossa, de groot-scheepse aanval van de nazi's op het rijk van Stalin, verdreef de Sovjets tijdelijk in 1941. Hun gedwongen vertrek ging echter gepaard met de executie van honderden geestelijken en

de deportatie van een half miljoen katholieken. In 1944 waren de communisten terug heer en meester. Net op dat ogenblik overleed de oude metropoliet Szeptyckyj, waardoor Mgr. Slipyj aan het hoofd van de Oekraïense Kerk van de Uniaten kwam te staan.

Een jaar later werd de nieuwe metropoliet gearresteerd en achter-eenvolgens opgesloten in Lviv, Kiev en Moskou. Hij kreeg te horen dat hij onmiddellijk zou vrijgelaten worden als hij bereid was de band met Rome te verbreken en zich te onderwerpen aan de schismatieke Russisch-orthodoxe patriarch van Moskou, een marionet van Stalin. Slipyj weigerde, waarna hij veroordeeld werd tot acht jaar strafkamp in de Witte Hel : de Siberische goelag. De geestelijke leider van de Uniaten kwam in verschillende concentratiekampen terecht, het ene al verschrikkelijker dan het andere : Maklakovo, Viatka, Novosibirsk, Peczora, Inta, Krasnojarsk, Mordovia,... Maar hij bezweek niet, lichamelijk noch geestelijk.

Van zijn verdwijning maakten de autoriteiten gebruik om in maart 1946 de zgn. synode van Lviv samen te roepen, die de Unie van Brest – de vereniging van de Oekraïense Kerk met Rome – verwierp en de Uniaten onder dwang deed "terugkeren" in de schoot van de Russisch-orthodoxe Kerk. Patriarch Aleksej van Moskou schreef een "pastorale" brief aan de Grieks-katholieken waarin stond dat « hun herders hen in de steek gelaten hadden » en dat ze hem nu moesten beschouwen als hun geestelijke leider. Alle katholieke scholen en seminaries werden gesloten, alle parochiekerken aangeslagen door de orthodoxen. Tegen de weerspannige Uniaten, die zich optrokken aan het voorbeeld van hun metropoliet, brak een verschrikkelijke vervolging los die aan miljoenen Oekraïners het leven kostte. In een reactie op deze terreur creëerde Pius XII de moedige belijder Josif Slipyj in pectore (in het geheim) tot kardinaal.

In 1953 kreeg de metropoliet opnieuw het aanbod om zijn geloof te verraden. Men vroeg hem om de

Paus te ontmaskeren als een aanhanger van het imperialisme en het fascisme, en om de nationalistische Oekraïners die in het buitenland woonden te veroordelen. « *Jullie spotten met mij en met mijn Kerk* », was het antwoord. « *Jullie hebben alles wat wij opgebouwd hebben afgebroken en vernietigd, en nu willen jullie dat ik mij afzet tegen hen die met mij in de geest verenigd zijn ?* » Op deze nieuwe weigering volgde een nieuwe veroordeling van « de gevaarlijke recidivist Josyf Slipyj » tot de strafkampen.

In de aanloop naar het Concilie werd het hoofd van de Oekraïense katholieken het voorwerp van een ruilhandel. Joannes XXIII, die absoluut waarnemers van de Russisch-orthodoxen op Vaticanum II wou, begreep dat hij het zich niet kon veroorloven wél lakeien van het Sovjet-regime in de Sint-Pietersbasiliek te hebben maar niét hun slachtoffer kardinaal Slipyj. In het Pact van Metz, afgesloten tussen Nikodim, metropoliet van Leningrad en agent van de KGB, en curiekardinaal Tisserant [zie *Hij is verrezen !* nr. 31, p. 6], beloofde het Vaticaan dat het communisme op het Concilie niet zou veroordeeld worden in ruil voor de komst van twee schismatieke "waarnemers" én de vrijlating van Josif Slipyj.

Op 23 januari 1963 werd de geloofsbelijder na achttien jaar dwangarbeid, foltering en vernedering verbannen en op een trein naar Wenen en vandaar naar Rome gezet. Daar sprak en schreef hij over de vervolgd Kerk :

« *Als een gevangene voor de zaak van Christus vond ik sterkte op mijn eigen kruisweg in het besef dat ik niet alleen was : mijn geestelijke kudde, mijn eigen Oekraïense volk, alle bisschoppen, priesters en gelovigen – vaders en moeders, kinderen, de toegewijde jeugd zowel als de hulpeloze oude mensen – liepen naast mij langs hetzelfde pad.* »

Maar het Vaticaan had geen belangstelling voor de metropoliet. De Grieks-katholieken vormden een hinderpaal voor de *Ostpolitik* van Paulus VI, die in het kader van de oecu-

Kardinaal Slipyj voelde zich op het Concilie een buitenstaander naar wie niet geluisterd werd.

mene uit was op een goede verstandhouding met de Russisch-orthodoxen en dus met het communistisch regime. Daarom weigerde de Paus in 1969 ook in te gaan op de dringende vraag van de bisschoppen van Oekraïne om kardinaal Slipyj tot patriarch te verheffen, wat hem meer gezag zou verleend hebben.

Tijdens de Synode van 1971 in Rome kloeg de kardinaal op felle toon het verraad van het Vaticaan aan:

« Het Sovjetregime heeft alle bisdommen van Oekraïne afgeschaft. Met de lijken van de doden zou men een berg kunnen oprichten, en toch is er niemand, zelfs niet binnen de Kerk, die bereid is hun nagedachtenis te verdedigen... De diplomatie van het Vaticaan wenst dat we over hen zwijgen, want dat stoort de onderhandelingen... Zou het kunnen dat wij een molensteen rond de nek van de Kerk zijn geworden? »

En om zijn onvrede met de gang

van zaken te onderstrepen ondertekende Josyf Slipyj voortaan al zijn brieven met de titel van patriarch.

Tussen 1968 en 1973 maakte hij veertien pastorale reizen om de Oekraïense katholieken over heel de wereld te bezoeken en een hart onder de riem te steken. Zo bezocht hij West-Duitsland, Groot-Brittannië, Frankrijk, Spanje, Portugal, Malta, de Verenigde Staten, Canada, verschillende landen in Zuid-Amerika, Australië, Nieuw-Zeeland en India.

Op 85-jarige leeftijd sprak kardinaal Slipyj ook op het Sacharov-tribunaal (1977), omdat dit hem de mogelijkheid bood de waarheid over het communisme te verkondigen: *« De Kerk waarvan ik het hoofd en de vader ben is het slachtoffer van vervolging. Waar over mijn Kerk gesproken wordt, daar moet ik aanwezig zijn om haar te verdedigen en te beschermen. Ik ben het levend getuigenis van de Goelag-archipel, en ik draag de littekens*

van de terreur in mijn lichaam. »

Josif Slipyj stierf in 1984, 92 jaar oud. Het devies dat hij als bisschop gekozen had, *« PER ASPERA AD ASTRA »* ("Langs ruwe paden naar de hemel"), was op de meest letterlijke manier bewaarheid geworden. Maar op geen enkel moment in zijn lange leven had hij een knieval gedaan voor de communistische vervolgers van zijn gelovigen of had hij meegeweild met de westerlingen die ijverden voor een *« détente »* (ontspanning) met Moskou. *« De Almachtige gaf mij zijn zegen om een gevangene te zijn voor de zaak van Christus, zowel in gevangenschap als in vrijheid », schreef hij in zijn testament.*

Zijn stoffelijk overschot werd na de val van de Sovjetunie overgebracht naar Oekraïne en plechtig begraven in de Sint-Joriskathedraal te Lviv. Op de grafsteen staan de eenvoudige woorden: *« De nederige Josyf, patriarch en kardinaal ».*

DE ENE PATRIARCH IS DE ANDERE NIET

« **De oosterlingen** [de Uniaten én de orthodoxen, vermits er klaarblijkelijk niet verduidelijkt wordt om wie het gaat] **dienen te weten en ervan verzekerd te zijn dat zij hun rechtmatige liturgische riten en hun wetgeving altijd mogen en moeten behouden en dat in deze slechts veranderingen mogen worden aangebracht op grond van hun eigen interne ontwikkeling** » (nr. 6). Wat een onvoorzichtigheid in zoverre dit op de schismatieken betrekking heeft: de katholieke Kerk doet beloften om hen gunstig te stemmen, maar die beloften zullen zij in de toekomstige onderhandelingsnel als een verworven recht inroepen.

Verschillende paragrafen van het decreet zijn gewijd aan de oosterse patriarchen. Het regent eerbewijzen en rechten voor deze kerkleiders, óók voor hen die de Roomse Opperherder niet (nog niet!) erkennen. « **Overeenkomstig de oeroude traditie van de Kerk moeten de patriarchen van de oosterse kerken** [de katholieke patriarchen alleen? of ook de patriarch van Moskou, verrader en vervolger van de Uniaten, en de patriarch van de Grieks-orthodoxen, die een ingewortelde afkeer van Rome hebben?] **met bijzondere eerbied worden bejegend, daar ieder van hen als vader en hoofd de leiding heeft over zijn patriarchaat** » (nr. 9).

« **Daar het patriarchaal instituut in de oosterse Kerken de traditionele bestuursvorm is, spreekt de heilige oecumenische kerkvergadering de wens uit dat, waar nodig, nieuwe patriarchaten worden opgericht** » (nr. 11). Deze zin moet de Uniaten blij gemaakt hebben: zij ijverden er hard voor dat hun geestelijke leider, kardinaal Slipyj, tot patriarch zou verheven worden, zodat hij meer gezag zou hebben om zijn Kerk te besturen... en te beschermen tegen de machtshonger van de schismatieke patriarch van Moskou. Helaas, blij om een dode mus. Paulus VI weigerde vlakaf deze wens in te willigen, waarbij hij zich ongetwijfeld beriep op het vervolg van de aangehaalde tekst: « **De instelling van deze patriarchaten is voorbehouden aan de oecumenische kerkvergadering** [die er niet van wakker lag] **of aan de bisschop van Rome** [die goede maatjes wou zijn met de schismatieken]. »

« **De oosterse Kerken die in gemeenschap leven met de Apostolische Stoel** [dat is inderdaad de juiste en volledige benaming voor de geünieerden, en het decreet is wel verplicht hen precies te omschrijven omdat het Concilie hen, en niet de orthodoxen, een zending wil opleggen] **hebben de bijzondere taak de eenheid van alle christenen, vooral van de oosterse, te bevorderen, volgens de beginselen van het decreet van deze heilige kerkvergadering “over de katholieke deelneming aan de oecumenische beweging”** [het conciliedecreet *UNITATIS REDINTEGRATIO*]. **Zij moeten dat voornamelijk doen door gebed, voorbeeld, eerbiedige trouw aan de aloude oosterse tradities, betere onderlinge kennis, samenwerking en broederlijke waardering van mensen en dingen** » (nr. 24).

« **Betere onderlinge kennis, samenwerking en broederlijke waardering** »? Je moet maar durven! Heel hun geschiedenis door zijn de Uniaten door de orthodoxen

vervolgd en met uitroeiing bedreigd. Ze werden gehaat en overgeleverd aan het atheïstisch communisme. En nu krijgen ze van het Concilie de opdracht om het kanibalenfeest voor te bereiden en de messen van hun beulen aan te scherpen!

« **NEEN... MAAR NIETTEMIN JA!** »

Het decreet spant zich in om het laatste obstakel te doen vallen dat nog verhindert dat het orthodox schisma overal waar het wil binnendringt. Dit obstakel, waarachter de katholieke Kerken van de oosterse ritus een schamele vorm van bescherming vonden, en dat hen toeliet om te overleven, is het verbod op de *communicatio in sacris*, de gemeenschappelijke deelname aan de sacramenten.

De tekst van het decreet begint met te herinneren aan het absoluut verbod van deelname aan een niet-katholieke liturgie of cultus, op straffe van excommunicatie. Het gaat immers om de eer van God, de waarheid van Christus, het respect voor de gemeenschap van de katholieke gelovigen en tenslotte ook om het schandaal dat door zulke praktijken gegeven wordt: « **Deelneming aan elkaars eredienst, die inbreuk maakt op de eenheid van de Kerk of die een formele instemming met dwaling of gevaar van geloofsafval, ergernis of onverschilligheid inhoudt, is door de goddelijke wet verboden** » (nr. 26). Daarmee is alles gezegd in één zin. En men ziet niet in hoe een ander, menselijk gezag zou kunnen toelaten wat door de goddelijke wet verboden is. De Grieks-katholieken kunnen gerust zijn.

Kunnen zij gerust zijn? Toch niet, want het Concilie geeft vervolgens een staaltje van zijn kronkelredeneringen, in de trant van: “*Neen... maar niettemin ja!*”

« **Maar [!] de pastorale praktijk** [er is dus langs de ene kant de goddelijke *theorie* en aan de andere kant de pastorale *praxis*...] **wijst uit dat men ten aanzien van onze oosterse broeders verschillende persoonlijke omstandigheden in acht kan en moet** [sic!] **nemen die de eenheid van de Kerk niet schaden en ook geen te mijden gevaren meebrengen** » (*ibid.*). Twee opeenvolgende zinnen die precies het tegenovergestelde van elkaar zeggen! Of beter nog: zin B vernietigt woord voor woord alles wat in zin A voorgehouden wordt. Alleen is zin A het verbod van God. Men huivert bij de gedachte dat de concilievaders zo lichtzinnig de goddelijke wet opzij durven schuiven. Bestaat God eigenlijk nog wel voor hen?

Daarmee is het hek van de dam, het slot van de deur. De toon wordt triomfantelijk: « **Derhalve heeft de katholieke Kerk, rekening houdend met de omstandigheden van tijd, plaats en personen, in het verleden vaak een mildere gedragsregel toegepast** [neen, integendeel, toen de Kerk nog eerbied had voor God en rechtlijnig was in de leer heeft zij de Grieks-katholieken altijd proberen te behoeden voor de verderfelijke invloed van de scheurmakers] **en zij doet dat nu nog** [neen, zij maakt een grote bocht van 180 graden] **door deelneming aan de sacramenten en andere vieringen en heilige zaken toe te staan en zo aan allen de heilsmiddelen te verschaffen** [wat een klerikale hypocrisie!] **en getuige-**

nis af te leggen van de onderlinge liefde van de christenen [neen, neen en nog eens neen : deze overtreding van de goddelijke wet is geen daad van naastenliefde maar een daad van hoogmoed die een belediging vormt voor de goddelijke Majesteit] » (*ibid.*). Wie de geschiedenis kent van de Oekraïense katholieken weet hoe hol deze woorden klinken : de orthodoxen hebben hun « christelijke broeders » bestolen, gebroodroofd, verjaagd, uitgeleverd aan hun atheïstische beulen... Lees er het leven van kardinaal Slipyj op na !

« **Op grond van bovengenoemde beginselen** [welke beginselen ? het goddelijk verbod of de toelating die door mensen gegeven wordt ?] **is het geoorloofd het sacrament van de biecht, van de eucharistie en van de ziekenzalving toe te dienen aan oosterlingen die te goeder trouw** [en jullie laten hen in die dwalende goede trouw ?] **van de katholieke Kerk gescheiden leven** [terwijl jullie gemotiveerde weigering om deze sacramenten toe te dienen hen juist dicht bij het Licht zou gebracht hebben] » (nr. 27).

Door hen zonder problemen de sacramenten toe te dienen die zij verlangen, ontslaan jullie hen van de inspanning om zich te bekeren, wat aan deze sacramenten hun echte vrucht van eeuwig heil zou geschonken hebben.

« **Meer nog, ook de katholieken mogen deze zelfde sacramenten vragen aan de niet-katholieke bedienaren** [wég met alle verschillen tussen katholieken en orthodoxen !] **van wie de Kerk geldige sacramenten bezit, telkens wanneer noodzaak of werkelijk geestelijk nut [?] dit vragen** [een noodzaak of een nut vragen niets ; het is de persoon, de overtreder die iets vraagt en zich gedwongen noemt door deze valse charismatische argumenten] **en het fysiek of moreel onmogelijk is een katholiek priester te bereiken** » (*ibid.*).

Dit zijn allemaal argumenten van Satan. Toen koningin Marie-Antoinette op 15 oktober 1793 haar doodvonnis hoorde voorlezen, en kort daarna het bezoek kreeg van een gerallieerde – en bijgevolg schismatieke – priester, weigerde zij zijn diensten : zij wou haar God niet ontvangen uit de handen van een afvallige. Dát is het ware katholieke geloof ; al de rest is conciliaire prietpraat.

« **Op grond van deze zelfde beginselen is het deelnemen aan liturgische plechtigheden en het gemeenschappelijk gebruik van gewijde zaken en plaatsen door katholieken en gescheiden oosterse broeders om een geldige reden toegestaan** » (nr. 28). Twee paragrafen nadat het tegenovergestelde voorgehouden werd, zegt het decreet dat de *communicatio in sacris* wél mag. Wat een dwaasheid en wat een schandaal ! Met een concilie-document dat zagezegd gunstig is voor de Uniaten, dwingt Rome hen om hun kerkgebouwen, hun altaren en hun biechtstoelen uit te leveren aan de orthodoxe popen, die de handlangers en de lakeien zijn van de atheïstische Sovjetstaat. Eeuwenlang hebben de oosterse katholieken vervolging en tegenkanting moeten ondergaan voor hun trouw aan Rome. Nu zegt Rome hen dat het allemaal niet zo belangrijk is, dat orthodox en katholiek maar relatieve begrippen zijn en dat ze moeten meewerken aan de oecumene !

« **De toepassing van deze mildere gedragsregel** [een gedragsregel tegenover een goddelijk verbod...] **betreffende de deelneming aan elkaars eredienst met de oosterse gescheiden kerken wordt toevertrouwd aan de waakzaamheid en de leiding van de plaatselijke hiërarchen, die na onderling overleg en eventueel ook na ruggespraak met de hiërarchieën van de gescheiden kerken [sic] het onderling verkeer van de christenen door doeltreffende voorschriften en bepalingen moeten regelen** » (nr. 29).

NAAR HET SLACHTHUIS

Wat rest er de Uniaten anders dan te verdwijnen ? Wel, dat is precies wat het Concilie eigenlijk wenst :

« **De heilige kerkvergadering verheugt zich ten zeerste over de actieve en vruchtbare samenwerking van de oosterse en westerse katholieke Kerken, en verklaart tevens dat al deze rechtsbepalingen gegeven worden voor de huidige omstandigheden** [omdat het voortbestaan van de Uniaten in de optiek van Rome slechts tijdelijk is], **totdat de katholieke Kerk en de oosterse gescheiden Kerken** [dat wil zeggen de orthodoxen, die voor het Concilie veel belangrijker zijn dan de katholieke medebroeders in Oekraïne en elders] **tot volle gemeenschap zullen komen.**

« **Intussen wordt aan alle christenen, oosterlingen zowel als westerlingen** [zo worden de Uniaten verdronken in de grote schismatieke massa !], **dringend gevraagd om vurig en onophoudelijk** [want het Vaticaan is gehaast om de Uniaten te liquideren], **ja dagelijks** [het kan niet snel genoeg gaan, de oecumene wacht] **God ervoor te bidden dat door de hulp van de Allerheiligste Moeder Gods** [een toevoeging louter en alleen voor de *couleur locale*] **allen één worden.**

« **Laten we allen** [de orthodoxe kannibalen zowel als hun Grieks-katholieke slachtoffers] **elkaar met broederlijke liefde beminnen en elkaar overtreffen in eerbetoon (Rom. 12, 10).** »

Einde van het decreet. Einde van de Uniaten.

* * *

Het Concilie spaarde het communisme en telde onder de “waarnemers” afgezanten van het patriarchaat van Moskou, leden van de geheime dienst KGB. Het resultaat was dat Moskou de Grieks-katholieke Kerken zou verorberen, en dat de restanten ervan zouden geabsorbeerd worden door de islam. Dat is de waarheid van de Vaticaanse politiek, gisteren, vandaag en morgen.

Om me de juiste weg te wijzen van de enige oecumene die werkelijk waarde heeft, beschik ik over iets veel beters dan de tonnen bedrukt papier van Vaticanum II en het postconcilie : een goddelijke belofte, een bladzijde uit een schrift waarop een kind de belofte van de Allerheiligste Maagd Maria neergeschreven heeft : « **RUSLAND ZAL ZICH BEKEREN** ». Dat wil zeggen dat Rusland niet enkel zijn communisme zal afzweren maar ook zijn schisma, en dat het dus zal terugkeren naar de ene ware Kerk – die zich door deze bijzondere genade zelf ook zal bekeren tot het verloren gewaande katholiek geloof !

abbé Georges de Nantes (1996)

EEN VLAAMS REDEMPTORIST STICHT DE OEKRAÏNSE KERK VAN CANADA

Als de congregatie van de Allerheiligste Verlosser (de paters redemptoristen) zich niet met hart en ziel gewijd had aan de Slavische immigranten in Canada, dan hadden duizenden van deze mensen in het begin van de twintigste eeuw ongetwijfeld de katholieke Kerk verlaten, of waren ze terecht gekomen in andere christelijke kerken.

OEKRAÏNE heeft een bewogen geschiedenis achter de rug. In de 19de eeuw behoorde het oostelijk deel ervan tot Rusland, terwijl het westelijk deel binnen de grenzen van het Habsburgse rijk lag. De Oekraïners die in Oostenrijk (later Oostenrijk-Hongarije) woonden, werden **Roethenen** genoemd. Het enige verschil met hun volksgenoten die onder de tsaren leefden lag in de godsdienst: de Roethenen waren niet orthodox maar katholiek, dat wil zeggen dat zij – met behoud van hun eigen oosterse ritus en liturgische gebruiken – de Paus van Rome als hoofd van de Kerk erkenden.

Deze overgang naar het catholicisme dateerde van 1596, toen de Roethenen in het katholiek koninkrijk Polen leefden. De Kerk van Rome nam hen in haar schoot op en was zo wijs hen hun Grieks-Slavische liturgie te laten behouden. De Polen zelf waren niet zo inschikkelijk: zij wantrouwden deze mensen, van wie de taal en de gewoonten te veel geleken op die van de ervijanden van Polen, de schismatieke Russen. De Poolse overheid voerde daarom een brutale assimilatie-politiek tegenover de Roethenen, met het betreurenswaardig resultaat dat deze geünieerden een diepe afkeer van de Latijnse katholieken aankweekten.

Het Oostenrijks bestuur was op godsdienstig vlak verdraagzamer, maar toen de Roethenen zich op sleeptouw lieten nemen door revolutionaire en separatistische ideeën werden ze niettemin vervolgd.

ROETHENEN IN CANADA

Op het einde van de 19de eeuw deed de armoede hen massaal emigreren. Zeer veel Roethenen kwamen terecht in het westen van Canada: 240.000 tussen 1891 en 1939. Dat was geen toeval, want zij beantwoordden perfect aan het profiel dat door de Canadese regering in die tijd gezocht werd; omdat zij voor het merendeel boeren waren, vormden zij geschikte werkrachten voor het in cultuur brengen van de *prairies*, de immense graslanden van Manitoba en Saskatchewan. Voor de minister van Binnenlandse Zaken, Clifford Sifton, die een groots opgezette campagne had gevoerd om de immigratie aan te zwengelen, speelde nog een andere reden mee: de spreekwoordelijke haat van de Roethenen jegens het Latijns catholicisme speelde in de kaart van deze fanatieke protestant, want hij was er op uit om de verdere expansie van de Franstalige katholieken uit Québec tegen te gaan en hoopte dus in de Grieks-katholieken objectieve bondgenoten te hebben.

Om hen beter te assimileren én tot het protestantisme te bekeren droeg Sifton er zorg voor de Roetheense immigranten in kleine gemeenschappen te isoleren, midden in de prairie. Zij installeerden zich daar in verschrikkelijk armoedige omstandigheden.

Pater Achiel Delaere, c. Ss.R.

Hun enige rijkdom was katholiek te zijn, en bijgevolg te kunnen genieten van de jurisdictie en de bescherming van Mgr. Adélarde Langevin, de aartsbisschop van het diocesis dat in het westen van Canada opgericht was: Saint-Boniface. De «*Leeuw van Saint-Boniface*», zoals hij genoemd werd omwille van zijn krachtdadige verdediging van de rechten van de (overwegend katholieke) mestiezen of kleurlingen en van de Frans-Canadezen tegen de federale regering, zou hun beschermheer worden, tot groot ongenoegen van Sifton en zijn geloofsgenoten.

Omdat de grote missiecongregatie van de oblaken van Maria Onbevlekt reeds de handen vol had in Canada [zie het artikel over *Pater Pierre Henry*, apostel van de *Netjiliks* in *Verrijzenis* nr. 4 van juli-augustus 2001] besloot Mgr. Langevin een beroep te doen op de redemptoristen, die wel voorbestemd leken voor dit heel bijzondere apostolaat. Hun congregatie was inderdaad stevig geworteld in Polen, waar zij in nauw contact stonden met katholieken van de Griekse ritus. Sinds 1879 waren redemptoristen die afhingen van de Belgische provincie ook werkzaam in Québec, waar ze ondermeer het heiligdom van *Sainte-Anne de Beaupré*

bedienden. Mgr. Langevin kende hen goed omdat zij al retraits hadden geprekeet voor de Duitse en Vlaamse inwijkelingen in zijn bisdom.

De zonen van de H. Alfonsius van Liguori gaven een positief antwoord op de vraag van de aartsbisshop, en in de herfst van 1898 werd het eerste klooster van de redemptoristen in het Canadese westen gesticht in Brandon (Manitoba). Een jaar later arriveerde daar de man die, door zijn onvermoeibare toewijding, beschouwd zou worden als de stichter van de Oekraïense Kerk in Canada.

PATER ACHIEL DELAERE

Achiel Delaere werd geboren op 17 oktober 1868 in een Vlaams gezin van dertien kinderen, waarvan er drie priester zouden worden en twee kloosterzuster. In deze familie van welgestelde landbouwers kwam God in alle omstandigheden op de eerste plaats. Toen een van de knechten op een dag weigerde 's avonds in de huiskring mee te komen bidden, stuurde vader Delaere hem onmiddellijk de laan uit: *« Als je niet mee komt bidden, kan je hier ook niet komen werken. »*

Het was na een retraite die door de paters redemptoristen in zijn parochie geprekeet werd dat Achiel besloot om zelf ook redemptorist te worden. Op 8 september 1888 vroeg hij zijn ouders om hun laatste zegen en vertrok hij voor het noviciaat.

Zijn oversten zagen snel dat de jonge boerenzoon niet de eerste de beste was. Hij was robuust gebouwd, beschikte over een buitengewone intelligentie en was begiftigd met een gevoelige, nederige en gehoorzame ziel.

Op 4 oktober 1896 werd Achiel Delaere priester gewijd. Hij vervolgde zijn godsdienstige vorming tot in september 1898, waarna hij de opdracht kreeg om naar de Roethenen in het westen van Canada te gaan. Maar eerst trok hij naar het klooster van de redemptoristen in Tuchow in Polen, om er de taal van zijn toekomstige parochianen te leren.

EEN ZWAAR APOSTOLAAT

Op 11 oktober 1899 kwam pater Delaere in Brandon aan. Alles moest nog gebeuren; zijn confraters waren nog maar een jaar geïnstalleerd en hadden nog niet de tijd gehad om zich met de Roetheense bevolking bezig te houden.

Eerste tegenvaller: zijn oversten waren klaarblijkelijk slecht ingelicht, want zij hadden hem Pools doen leren, de taal van de erfvijanden van de Oekraïners! Achiel Delaere liet zich echter niet ontmoedigen en beheerste het Oekraïens na korte tijd perfect. Daarop

begon hij met een groot hart en zonder zichzelf te sparen aan zijn apostolaat voor het goed van de zielen.

Omdat de families van zijn kudde zo ver uit elkaar woonden en verspreid leefden moest hij voortdurend lange reizen maken over de uitgestrekte prairies, met de trein of te paard, in weer en wind. Eén van zijn avonturen bleef in het geheugen hangen. Omdat hij aan een oude man beloofd had dat hij de nacht bij hem zou doorbrengen om de volgende dag de mis te kunnen lezen, vertrok hij ondanks een gevaarlijke sneeuwstorm. *« Wij stonden op het punt om ons terug te trekken voor de nacht toen plots pater Delaere aankwam. Zijn mantel was één klomp ijs. Toen hij binnen in huis was hadden wij moeite hem te erkennen. Hij kon zijn armen niet meer bewegen als gevolg van de houding die hij had moeten aannemen om de teugels van zijn paard vast te houden en hij bibberde over heel zijn lichaam. We moesten zijn bevroren kledij los-snijden en we gaven hem snel een brandy, waardoor we wellicht een longontsteking hebben kunnen voorkomen. Goed of slecht weer, ondraaglijke hitte of ijzige kou, niets kon hem tegenhouden; als hij de zondagsdienst in een bepaalde kolonie had aangekondigd, dan kon men er zeker van zijn dat hij op het afgesproken uur aanwezig zou zijn. »*

Een Roetheense familie komt aan in Canada.

De Oekraïners hadden nog nooit zoveel toewijding bij een geestelijke gezien... Het was dan wel een Latijnse katholieek, maar hij sprak hun taal, en vooral: hij bad zoals zij vóór een oosterse icoon van de Moeder Gods – Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand, de grote devotie van de redemptoristen. Het is vaak dankzij Haar dat de broederlijke naastenliefde het haalt op de vooroordelen.

Niettemin had pater Delaere de handen vol met de strijd tegen de wolven die zijn kudde beloerden. Allereerst waren daar de schismatieke popen, die financiële steun ontvingen van de protestanten en die ook de prairies doorkruisten, van dorp tot dorp. Het was weliswaar niet zo moeilijk om hen te weerleggen, want de meesten hadden meer weg van verloren gelopen charlatans dan van priesters; maar omdat zij Oekraïners waren, luisterden de Roethenen naar hen en lieten zij zich gemakkelijk door hen verleiden en op een dwaalspoor brengen.

Erg te duchten was ook de kleine minderheid van intellectuelen die gewonnen was voor de democratische en revolutionaire ideeën. Om de Roethenen, van wie het nationalisme traditioneel sterk godsdienstig gekleurd was, gemakkelijker te verleiden deden zij alsof zij een onafhankelijke en democratische Oekraïense Kerk wilden

stichten, maar eigenlijk hadden zij heel andere bedoelingen. De fameuze Bodrug bij voorbeeld gaf toe: « *Mijn enige opzet is heel Canada te bevuilen, van Montréal tot Vancouver, en ik zal er in slagen ook!* »

De protestanten gaven aan al die tegenstanders van de katholieke Kerk de geldelijke en politieke middelen om hun vergif te verspreiden. Een van hun belangrijkste wapens waren kranten, die hun weg vonden tot bij elke familie en die de haat tegen de Latijnse priesters levend hielden. De protestanten openden ook gratis normaalscholen om Oekraïense onderwijzers op te leiden, die ze daar tot geloofsafval brachten in de hoop dat hun slechte voorbeeld aanstekelijk zou werken op de jeugd.

« OEKRAÏNER MET DE OEKRAÏNERS »

Ondanks deze felle tegenkanting brachten de gedreven inspanningen van pater Delaere niettemin vrij spoedig hun eerste vruchten op. Hij kon rekenen op de volle steun van zijn congregatie, die hem in 1904 opdroeg een tweede klooster te stichten in Yorkton in de provincie Saskatchewan. Yorkton was in die tijd een kleine agglomeratie van amper duizend inwoners, maar met verschillende Oekraïense families die verspreid in de omgeving leefden.

Op 12 januari kwam pater Delaere in het stadje aan, verwelkomd door veelzeggende spandoeken: « *Geen papisten in Yorkton!* » Het merendeel van de Grieks-katholieken was er van zijn geloof afgefallen onder de dubbele invloed van de protestantse propaganda en de schismatieke drijfverijen. Wat voor goeds kon er dan uit Yorkton voortkomen? Niets minder dan de Oekraïense Kerk van Canada...

Na vijf jaar apostolaat gaf pater Delaere er zich volkomen rekenschap van dat de protestantse en de orthodoxe propaganda zo efficiënt waren omdat zij het ingeworteld anti-Latijns sentiment van de Roethenen bespeelden. De zaak van het eigendomsrecht van de Oekraïense kerken zou hem op een dramatische manier duidelijk maken dat de Latijnse ritus de achilleshiel van zijn apostolaat was.

Er werden in die tijd veel kerken gebouwd, waarvan het eigendomsrecht werd verleend aan comités van leken. Dat was een gevaarlijke werkwijze omdat de Roethenen zo wispelturig waren: vóór men het wist riskeerden die kerkgebouwen in handen te vallen van schismatieken. Daarom oefende Mgr. Langevin druk uit om de kerken te laten registreren op naam van de aartsbisschoppelijke corporatie van Saint-Boniface. Maar het resultaat van dit initiatief was een ware revolutie: sommige woedende Roethenen liepen over naar de scheurmakers, anderen lieten zich opjatten door de protestanten en spanden een proces in tegen de aartsbisschop. De zaak kwam uiteindelijk zelfs op de agenda van het Britse *House of Lords*, waar de rebellerende Roethenen natuurlijk gelijk kregen; de katholieke Kerk moest een boete van 18.000 dollar betalen voor een houten kerk die er amper duizend waard was!

Het probleem was niet dat de Oekraïense leken eisten om zelf hun Kerk te besturen, zoals de protestanten,

maar wel dat ze niet wilden afhangen van een Latijns godsdienstig gezag... Hen met de rug tegen de muur plaatsen betekende hen prijs geven aan de apostasie of hen drijven tot dwaze acties die alles in het bisdom konden teniet doen.

Om een einde te maken aan die rampzalige anti-Latijnse reflex kwam pater Delaere tot de slotsom dat er niets anders opzat dan dat hij en andere Latijnse priesters de Grieks-Slavische ritus zouden aannemen, waaraan de Roethenen zo gehecht waren en die hun nationale identiteit als volk had vorm gegeven. « Oekraïner met de Oekraïners » worden...

De aartsbisschop van Saint-Boniface was het volledig eens met pater Delaere, en nam de nodige stappen bij de oversten van de redemptoristen en bij de H. Stoel voor zijn rekening. De toenmalige paus, de H. Pius X, gaf onmiddellijk zijn toelating en moedigde Mgr. Langevin aan: « *U moet van de Oekraïners houden. Het zijn uw kinderen, ze moeten priesters hebben.* » De aartsbisschop liet daarop zijn beste seculiere priester, E. H. Sabourin, overgaan tot de Griekse ritus. Hij was een van de trouwste vrienden van pater Delaere en zou één van de zuilen van de Oekraïense Kerk in Canada worden.

DE OVERSTAP NAAR DE GRIEKSE RITUS

In de herfst van 1906 werd pater Delaere ingewijd in de talloze en ingewikkelde onderdelen van de Grieks-Slavische liturgie door de paters basilianen, een orde van monniken die zich baseren op de Regel van de H. Basilius de Grote, de "Vader van het oosters monnikendom". Deze orde was zeer verspreid in Oekraïne en had in de persoon van de H. Josafat Kuntsevych (1580-1623), bisschop en martelaar, een belangrijke bijdrage geleverd tot de bekering van de schismatieke orthodoxen. Zij had haar oorspronkelijke vurigheid teruggevonden en had in 1904 haar eerste missionarissen naar Winnipeg gestuurd.

Vanaf het ogenblik dat de redemptoristen de Griekse ritus volledig onder de knie hadden, hernamen ze hun apostolaat onder de Roethenen. Het succes was enorm, met als blikvanger de parochiale retraites die de aanleiding waren tot grote religieuze feesten, waarmee zij het hart van de Oekraïense bevolking veroverden.

De redemptoristen deinsden ook niet terug voor openbare en leerstellige discussies. Geschiedenissen zoals die van pater Van den Bossche gingen als een lopend vuurtje rond.

Op een dag kwam pater Louis Van den Bossche, een confrater van Achiël Delaere, onverwacht aan in een dorp waar men hem niet kende. Hij trof de inwoners verzameld aan bij de ingang van de kerk, waar een leerling van Bodrug probeerde te bewijzen dat de katholieke Kerk niet de ware apostolische Kerk is. De pater zette de kraag van zijn mantel op om niet te laten zien dat hij een priester was, en luisterde. Toen de ander uitgesproken was, nam Van den Bossche – die perfect op de hoogte was van de geschiedenis van de Oekraïense Kerk – het woord en begon één na één de

argumenten van zijn tegenstander te weerleggen, tot grote opluchting van alle echte katholieken. De redemptorist sprak zo goed de taal van de Roethenen dat niemand zijn identiteit kon vermoeden. Plots gooide pater Van den Bossche zijn mantel af en riep luid: « *Ik ben één van die Belgische popen op wie die man daarnet zoveel kritiek had...* » Luid applaus... Vanaf die dag, zo zegt de kroniek, hadden de paters de handen vrij in de streek.

Pater Delaere en zijn confraters begrepen dat, om de eerste successen een duurzaam karakter te verlenen, de Oekraïense bevolking moest omkaderd worden met een heel netwerk van instellingen van liefdadigheid, opvoeding, pers, enz. Een dergelijke organisatie oversteeg natuurlijk de competentie van een gewone geestelijke: het gezag van een bisschop was noodzakelijk. Maar vermits de Roethenen zich nooit zouden onderwerpen aan een Latijnse bisschop besloten Delaere en Sabourin dat er moest gezorgd worden voor een Oekraïense bisschop en een Oekraïense clerus.

De overste van de basilianen, pater Philas, was meer genuanceerd. Omdat hij zelf een Oekraïner was, kende hij de middelmatigheid van de seculiere geestelijkheid van zijn land en was hij van mening dat het moeilijk zou zijn een geschikte kandidaat voor het bisschopsambt te vinden. Volgens hem was het een genade van de Voorzienigheid dat het Grieks-katholicisme een beroep kon doen op de deugdzzaamheid en de toewijding van priesters van de Latijnse ritus die naar de Grieks-Slavische ritus waren overgegaan.

Mgr. Langevin van zijn kant begreep de argumenten van pater Delaere maar maakte zich zorgen over het samenwonen op één grondgebied van twee katholieke bisschoppen. Hoe dan ook, hij legde zich bij voorbaat neer bij de beslissing van de H. Stoel.

DE OEKRAÏNSE KERK VAN CANADA

Vooraleer de knoop door te hakken zond de H. Pius X in 1910 een gezaghebbende persoonlijkheid naar Canada: Mgr. Szeptyckyj, de metropoliet van Lemberg (Galicië) [zie de kadertekst op pp. 4-5], een telg uit een oude aristocratische familie die zich altijd gewijd had aan de hoogste verantwoordelijkheden in Kerk en vaderland; hij was de geestelijke leider van de Oekraïense katholieke Kerk in het Habsburgse rijk.

Zijn pastorale rondreis verliep niet zonder incidenten. De schismatieken en de revolutionairen hadden complotten tegen hem gesmeed, maar een mysterieuze hond (zoals bij Don Bosco!) kwam de metropoliet op beslissende momenten ter hulp. Niettemin was het bezoek een groot succes, waardoor bewezen werd wat voor een uitstraling een Oekraïense bisschop bij zijn landgenoten zou hebben.

Het rapport van Mgr. Szeptyckyj aan de Heilige Vader kwam tot het besluit dat de benoeming van zo'n bisschop voor de Roethenen in Canada noodzakelijk was. Voor Mgr. Langevin bleef nog één zaak hangende: de kwestie van de gehuwde priesters. De Kerk van de Uniaten had de mogelijkheid behouden om

Mgr. Langevin, aartsbisschop van Saint-Boniface.

getrouwde mannen tot priester te wijden, ten gevolge van een speciale toelating van de Paus in 1596 met de bedoeling de toetreding van de Oekraïense katholieken tot de Roomse Kerk te vergemakkelijken. De vraag was dus: zouden er in Canada gehuwde priesters van de Griekse ritus komen?

Deze delicate kwestie werd uiteindelijk negatief beantwoord. De H. Pius X oordeelde dat de geschiedenis zelf van de Oekraïense Kerk in ruime mate aantoonde dat dit "privilege" tot decadentie had geleid.

Mgr. Szeptyckyj was erg getroffen geweest door de toewijding van pater Delaere. Een hoogst belangrijk werk zou geboren worden uit de zielsverwantschap tussen deze twee apostelen: de stichting, in Galicië, van een gemeenschap van redemptoristen van de Griekse ritus. De roeping van deze gemeenschap was tweevoudig: enerzijds de Oekraïense Kerk in Canada voorzien van een kwaliteitsvolle clerus, anderzijds werken aan de zo verlangde vereniging van de Kerken van Oost en West.

In 1912 had pater Delaere het geluk om gedurende een halfuur in privé-audiëntie ontvangen te worden door de H. Pius X, die hem alles toekende wat hij verlangde: de op handen zijnde benoeming van een Oekraïense bisschop voor Canada; de stichting in Galicië, die in 1913 een feit zou zijn; en de toelating om in Yorkton een tweede klooster van redemptoristen op te richten dat uitsluitend van de Griekse ritus zou zijn.

Daarmee waren de grondvesten van de Oekraïense Kerk in Canada definitief gelegd. Maar zoals elk door

en door katholiek werk zou ook deze onderneming getekend worden met het zegel van het Kruis.

HET TEKEN VAN HET KRUIS

Op 13 oktober 1912 werd E. H. Nicetas Budka gewijd als eerste Oekraïense bisschop van Canada. In het begin maakte hij een goede indruk, maar al gauw werden de bange voorgevoelens van pater Philas bewaarheid: Mgr. Budka was niet in staat om afstand te nemen van de vooroordelen die zijn landgenoten kenmerkten.

Zo liet hij bij voorbeeld toe dat het Oekraïens katholiek dagblad artikels publiceerde die beledigend waren voor de paters redemptoristen die naar de Griekse ritus waren overgegaan, waarna hij verbaasd was dat Mgr. Langevin zijn financiële steun aan deze krant opschortte... Elk meningsverschil tussen hem en de paters werd opgeblazen en voedde de tweedracht waarvan de tegenstanders van de Kerk profiteerden. Pater Delaere was er het hart van in en kende zelfs een ware doodstrijd: als de Oekraïense bisschop, hoeksteen van de Roetheense christenheid in Canada, tekort schoot, dan was de ondergang van het hele werk onvermijdelijk. « *Als ik geweten had dat ik dit zou moeten meemaken, dan was ik nooit overgestapt naar de Griekse ritus* », schreef hij op een dag aan Mgr. Budka. « *Zijn wij dan hier om mekaar te verscheuren en mekaars hart te doen bloeden, en zo de zaak van de duivel te dienen?* »

Een vriend van Achiël Delaere, pater Van de Steene, stuurde hem een prachtige brief die hem ervan overtuigde op zijn post te blijven: « *Satan weet hoeveel goeds je doet, hij voorziet dat je nog veel meer goeds zal doen als je bij deze in de steek gelaten mensen blijft. [...] In Gods naam, trap niet in de valstrik, heb geen schrik, maar blijf verder sterk en dapper. Met de hulp van God zal je ook deze keer triomferen over alle listen en lagen van de verzamelde hellekrachten!* »

Pater Delaere verdient de grootste bewondering, net zoals zijn congregatie die hem onafgebroken ondersteunde. De redemptoristen gaven fortuinen uit om de Oekraïners te redden, zij oogstten hoofdzakelijk ondankbaarheid, en toch gaven zij de moed niet op. Het zijn mannen van de Kerk die op een zuiver bovennatuurlijke manier handelen, en tenslotte zag ook Mgr. Budka dat in.

Binnen een tijdsbestek van tien jaar maakten de paters redemptoristen van Yorkton, het bolwerk van de protestanten en de schismatieken, de wieg van de Oekraïense christenheid van Canada. Zij bouwden er een klooster, een normaalschool en een prachtige Byzantijnse kerk gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand.

Pater Delaere bracht gelijkaardige werken tot stand in Komarno (1916) en in Ituna (1919). Hij werd er geconfronteerd met dezelfde moeilijkheden, die hij overwon met dezelfde evangelische en apostolische wapens:

« *armoede, zelfvergetelheid, vernedering, eenzaamheid, vervolg en kruisen* ».

In 1922 kon hij eindelijk een drukkerij kopen, wat hem in staat stelde de discussie met de vijanden van de Kerk op grotere schaal aan te gaan en het geloof van zijn kudde te ondersteunen.

In 1924, na een kwarteeuw van werkzaam apostolaat, was de Oekraïense christenheid stevig ingeplant. Ter gelegenheid van die verjaardag moest de eerste Vlaamse redemptorist die Oekraïner met de Oekraïners was geworden een massa lofprijzingen ondergaan. De Apostolisch afgevaardigde, kardinaal Bégin van Québec, de aartsbisschop van Toronto, Mgr. Szeptyckyj, Mgr. Budka¹ en zelfs de protestantse dagbladen prezen uitvoerig zijn moed: ondanks ontelbare beproevingen had hij « *een werk tot stand gebracht dat de bewondering van heel Canada afdwong* ».

Maar het was pas bij het in ontvangst nemen van het geschenk van zijn geliefde Frans-Canadese confraters dat pater Delaere zijn tranen niet meer in bedwang kon houden: de afbetaling van een schuld van dertigduizend dollar, in die tijd een enorm bedrag. Liefde doet helpen...

DE TAAL ALS BEHOEDSTER VAN HET GELOOF

Verskillende generaties Oekraïense katholieken zouden voortkomen uit de instellingen die door P. Delaere gesticht waren. Het risico was echter groot dat zij geleidelijk aan hun geloof zouden verliezen en zich zouden laten opsorpen door hun anglo-protestantse omgeving om carrière te maken. In die tijd waren de Canadese Kerk en de congregatie van de redemptoristen verdeeld over de middelen die moesten aangewend worden om te strijden tegen de overwegende invloed van de protestanten.

De Engelssprekende paters verweten pater Delaere en de Oekraïense priesters dat zij « de Roethenen niet genoeg assimileerden met de Engelse geest » en dat zij op die manier « het gebrek aan eenheid met de andere katholieken in het land bestendigden ». Dat zou leiden tot achteruitgang van de katholieke Kerk in Canada. Omdat de Oekraïners hoe dan ook Engels moesten spreken in hun beroepsleven, was het beter hen ook de godsdienst in de taal van Shakespeare te onderwijzen. Op die wijze kon tegenover het Engelssprekend protestantisme een eenvormig blok van Engelssprekende katholieken geplaatst worden.

Pater Delaere, die gesteund werd door de Franstalige katholieken zoals Mgr. Langevin, was daarentegen van mening dat het Engels het vehikel was van de protestantse dwalingen. Men moest vechten om het gebruik van de moedertaal, waarin de immigranten hun katholiek geloof aangeleerd hadden, te behouden.

Rome hakte de knoop door in het voordeel van de verengelsing. In de plaats van de H. Pius X was toen

(1) Mgr. Budka keerde in 1927 naar Europa terug om in Rome zijn rapport over het verrichte werk in Canada voor te leggen. Om gezondheidsredenen keerde hij niet terug naar zijn overzees bisdom, maar werd hij benoemd tot vicaris-generaal van Mgr. Szeptyckyj in Lemberg (toen Lvov). Daar arresteerden de bolsjevieken hem in 1945. De eerste bisschop van de Oekraïense katholieke Kerk in Canada stierf als martelaar in een strafkamp van de Goelagarchipel op 28 september 1949.

Pius XI aan de macht, die erg uit was op het aanhalen van de banden met de Angelsaksische wereld. Deze politiek bleek nadelig voor de Kerk, zowel in Canada als elders. In 1928 werd de Oekraïense deelprovincie van pater Delaere onder het gezag van de provincie Toronto geplaatst; onmiddellijk begon de assimilatie met de Engelssprekenden en dreigde op korte termijn de ondergang van de Oekraïense Kerk in Canada.

Maar onze pater gaf niet op. Na drie jaar polemieken, een reis naar Galicië en één naar Rome, waar hij een zeer gedocumenteerd rapport over de kwestie voorlegde, haalde Achiël Delaere gelijk. De Grieks-katholieke redemptoristen van Canada werden toegevoegd aan de provincie Galicië, die ondertussen zo vurig en welvarend was geworden dat zij begon uit te zaaien in de Russische gebieden en vele bekeringen bewerkte. Iedereen zag er de vinger Gods in; het was duidelijk dat de Hemel op deze wijze een oecumenisch werk van de eerste orde wilde bewaren, een werk dat gewenst en gezegend was door de H. Pius X.

Na zo het leven van de Oekraïense Kerk in Canada als het ware gered te hebben, restte de goede pater Delaere alleen nog maar zijn levenslang apostolaat te bekronen met een ultiem getuigenis, dat van een heilige dood. Op 12 juli 1939 zag de broeder die aan zijn doodsbed waakte en hem vrome aanroepingen in-fluisterde « *plots hoe hij zijn ogen opende en zijn blik richtte op een voorwerp dat voor de anderen onzichtbaar was. Zijn gezicht straalde en het leek wel alsof al zijn kracht teruggekomen was, zoveel vitaliteit was er in zijn gelaatsuitdrukking.* » Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand was haar apostel komen halen, en hij was haar gevolgd in een ware liefdesextase.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

Zonder het offer van pater Delaere, zijn confraters en E. H. Sabourin, en zonder de steun van Mgr. Langevin en de orde van de basilianen, zouden er geen katholieke Oekraïners meer zijn in Canada.

De Latijnse Kerk van Canada heeft om zo te zeggen het leven geschonken aan de Canadees-Oekraïense Kerk in de barensweeën van een prachtig apostolaat. Daarmee heeft zij een getuigenis van naastenliefde gegeven dat een voorafbeelding is van wat de vereniging van de Kerken van Oost en West, voorspeld in het Derde Geheim van Fatima, zal zijn. Zij deelde daarmee in het mysterie dat nog altijd, en meer dan ooit, de toekomst van de universele Kerk bepaalt.

Pater Schrijvers, stichter van de provincie Galicië binnen de congregatie van de redemptoristen, voorvoelde dit in 1945. Toen hij zijn werk vernietigd zag door de oorlog en de communisten, zei hij op zijn doodsbed: « *Arm volk van Oekraïne, arme provincie Galicië! Ergens is er een mysterie...* » En hij voegde er aan toe alsof het hem was ingegeven: « *Maar de Heer*

Bouw van een Oekraïense kloosterkerk in Yorkton (provincie Saskatchewan).

zal achteraf alles opnieuw opbouwen, en dan zullen onze paters een reusachtig werkterrein hebben omdat de Oekraïense en de Russische taal zo verwant zijn. »

Het mysterie waarvan deze pater getuigde, is dat van Fatima. De Paus zal Rusland toewijden aan het Onbevlekt Hart van Maria en zo de bekering van het land bewerkstelligen. Het gevolg zal de hereniging van de Kerken van Oost en West zijn, die zo vurig verlangd en verdiend werd door een massa martelaren.

Het apostolisch avontuur van pater Delaere en de redemptoristen bij de Oekraïense katholieken van de Griekse ritus heeft dus een voorbeeldfunctie. Het draagt in zich de belofte van een schitterende toekomst. Bovendien zal het een bron van inspiratie en pastorale wijsheid zijn voor de apostelen van deze grote en ultieme Katholieke Renaissance waarnaar wij vol verwachting uitkijken.

broeder Philippe van het goddelijk Gelaat

* * *

In 2001 werden meer dan één miljoen Canadezen van Oekraïense afkomst geteld. Daarmee vormen zij de negende grootste etnische groep in het land, en de derde grootste concentratie van Oekraïners ter wereld na Oekraïne zelf en Rusland.

De overgrote meerderheid van hen woont nog altijd in West-Canada, in de provincies Alberta, Manitoba en Saskatchewan.

In 1956 installeerde Paus Pius XII de zetel van de metropoliet van de Canadese Grieks-katholieke Oekraïners in de stad Winnipeg. De metropoliet staat onder het gezag van de aartsbisschop van Lviv, het hoofd van de Oekraïense Uniaten. De Oekraïense Kerk in Canada telt vijf Grieks-katholieke bisdommen of eparchieën: Winnipeg, Toronto, Edmonton, Saskatoon en New Westminster.

Het aantal gelovigen van deze Kerk bedraagt vandaag ongeveer 150.000 zielen, verdeeld over meer dan 350 parochies.

« LATEN WE SAMEN NAAR ROME GAAN »

OP een dag schreef de theoloog van de katholieke Contrareformatie, abbé Georges de Nantes, een open brief aan de dominicaan pater Yves Congar, de grote bezieler van de Hervorming van Vaticanum II: « PATER, LATEN WE SAMEN NAAR ROME GAAN !

« Wij hebben allebei onze vaste overtuiging. Die van jou is overweldigend ; ze is nieuw, maar ze baseert zich op Paulus VI en het Tweede Vaticaans Concilie. Die van mij daarentegen is overweldigd ; ze is traditioneel en ze werd onderwezen door het onafgebroken Leergezag van de Kerk tot aan jouw Hervorming.

« Je erkent het zelf in alle eerlijkheid : “ Men kan niet ontkennen dat de bevestiging van de godsdienstvrijheid door het Tweede Vaticaans Concilie (Dignitatis Humanae nr. 2) IN FEITE IETS ANDERS zegt dan de Syllabus van 1864, en ZELFS BIJNA HET TEGENGESTELDE van de stellingen 15 en 17 tot 79 van dit document.” Om helemaal eerlijk te zijn had je er nog moeten aan toevoegen : en ZELFS FORMEEL HET TEGENOVERGESTELDE van de encycliek Quanta Cura, waarvan het onderricht volgens verschillende theologen de pauselijke onfeilbaarheid engageert !

« Uit deze twee overtuigingen – de ene ondersteund door het plechtig Leergezag van altijd, de andere niet meer dan een troebele en bediscussieerde Verklaring van een Concilie dat zich absoluut pastoraal wilde noemen – vloeien twee soorten van religies voort : de religie van de cultus van God en de religie van de cultus van de Mens. Er vloeien ook twee soorten van moraal uit voort : die van de goddelijke Wet en die van de Vrijheid van de mens.

« Jij beweert dat geen enkel menselijk gezag de mensen mag beletten hun geloof (of hun ongeloof), hun moraal (of hun immoraliteit) te belijden, te pratikeren en te verspreiden, volgens hun geweten, behalve als dat de rust van hun evennaasten stoort. En het fundament van deze godsdienstvrijheid beweer jij te vinden in de waardigheid zelf van de menselijke persoon, zoals het woord van God en de rede zelf die hebben doen kennen. Welnu, ik verklaar met de Kerk van alle tijden, overeenkomstig de goddelijke Openbaring en het onafgebroken en universeel onderricht van het onfeilbaar Leergezag : **de banvloek over hem die een dergelijk Recht van de Mens verkondigt dat in tegenpraak is met de natuurlijke rede en de Openbaring van Christus, en dat de Rechten van God met de voeten treedt !**

« De enige oplossing is dat wij samen naar Rome gaan, naar Paus Paulus VI van wie wij allebei de wettigheid erkennen en van wie wij weten dat hij een onfeilbaar oordeel kan uitspreken. Die onfeilbaarheid is geproclameerd op het Eerste Concilie van het Vaticaan, precies om in dergelijke debatten de knoop door te hakken en soeverein te beslissen, zonder dat nog iemand in beroep kan gaan of de beslissing in twijfel kan trekken. Dáár en nergens anders ligt de oplossing. Om de eenheid te herstellen is de eenvoudigste en meest directe strategie dat twee

theologen, één van elke partij, hun **tegengestelde** zienswijzen voorleggen aan de Paus om van hem een definitie ex cathedra te verkrijgen, en de daarbij horende banvloek. De kwestie zal dan opgelost zijn, de zaak geoordeeld en de verdeeldheid opgeheven.

« Menselijkerwijze gesproken heb jij alle kansen om van de Paus deze definitie ex cathedra te verkrijgen, die jouw conciliaire standpunten zal bekrachtigen en een einde zal maken aan onze strijd en heel deze grote verdeeldheid binnen de Kerk. Zij zal de dood betekenen van het integralisme en de verdwijning van het traditionalisme, de veroordeling van de theologie en de spiritualiteit van de Contrareformatie die jij zo verafschuwt, en de godsdienst van Christus-Koning waarvan jij absoluut niet wil weten.

« Stel je niet tevreden met het halve succes dat met zoveel moeite en zonder echt overtuigend te zijn behaald is tijdens Vaticanum II : die fameuze pastorale Verklaring die er jou ook vandaag nog toe dwingt om te schipperen en te liegen. Maak het werk af en kom naar Rome voor de triomf van je ideeën !

« JE HEBT DE KATHOLIEKE MASSA'S AAN JE KANT, 2500 bisschoppen, 400.000 priesters, honderden miljoenen gelovigen.

« JE HEBT PAUS PAULUS VI AAN JE KANT. Giovanni Battista Montini is altijd een fanatiek voorstander geweest van de vrijheid van de godsdiensten. Hij is het die de conciliaire Verklaring gedrukt heeft, ondanks alle tegenstanders. Hij is het die de beslissing van de Concilievaders geforceerd heeft door de godsdienstvrijheid op het spreekgestoelte van de Verenigde Naties al op voorhand af te kondigen als een algemene, universele en rotsvaste waarheid.

« JE HEBT OOK DE WERELD AAN JE KANT. De wereld, die de Kerk vandaag wil huwen, denkt zoals jij. De onfeilbare definitie die je in Rome kan gaan halen zal de bekroning vormen van je carrière als oecumenisch hervormer en verzoener van de wereld. Want op de dag dat de godsdienstvrijheid plechtig zal afgekondigd worden en al diegenen die je nu nog tegenspreken volgens de regels veroordeeld en geëxcommuniceerd zullen zijn, op die dag zal de Wereld zonder nog enig voorbehoud te maken zijn huwelijk met de Kerk vieren, een nieuw verbond... in ons bloed.

« Je staat er uitstekend voor, broeder Yves. Je hebt 99 kansen op 100 om te slagen. « Ik zal samen met jou naar Rome gaan, en ik reken daarbij slechts op dat éne procentje van onze menselijke kansen... maar dat éne procentje houdt volgens mij het geheel, de volle honderd procent van de goddelijke kans in. **Ik ben er zeker van dat de Paus zal weigeren om een onfeilbare definitie uit te spreken, of dat hij door de dood zal weggerukt worden op het moment dat hij zou overwegen een definitie in jouw richting te formuleren** » (CRC nr. 113, januari 1977).

Congar heeft altijd geweigerd op deze uitnodiging van abbé de Nantes in te gaan.

Nederlandstalige uitgave van *Il est Ressuscité ! La Contre-Réforme Catholique au XXIe siècle.*

Stichter : abbé Georges de Nantes, Maison Saint-Joseph, F-10260 Saint-Parres-lès-Vaudes.

Verantwoordelijke uitgever : E. Govaerts, Postbus 14, B-2650 Edegem.

Abonnement : € 8. Steunabonnement : vanaf € 15. Buitenland : € 10.

Rekening 000-3302057-80. IBAN : BE 47000330205780. BIC : BPOTBEB1. Internet : www.crc-resurrection.org